

Monumentnummer*: 525169

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82937/1

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zuidland Nissewaard Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zuidland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Zuidland B 4759

Omschrijving**

Inleiding

WOONHUIS (rentenierswoning) van het type villa, gebouwd in het vierde kwart van de negentiende eeuw in opdracht van de fam. Zoeteman. De opbouw van het huis, waarbij sprake is van twee aan elkaar vastgebouwde volumes, ieder met eigen plattegrond, bouwlaag en schilddak, wijst op een gefaseerde ontstaansgeschiedenis. Ook de verschillen in vormgeving wijzen op een hogere ouderdom van het achterhuis. Dit achterhuis kent een sobere Traditioneel-ambachtelijke vormgeving met enkele zeer sobere classicistische kenmerken. Het voorhuis daarentegen is vormgegeven in een rijke Neo-Classicistische stijl.

Het woonhuis is in de jaren 1970 intern ingrijpend verbouwd. In het voorhuis zijn alle ruimten tot één grote ruimte aaneen gevoegd, met uitzondering van het tochtportaal. Bij de verbouwing zijn belangrijke interieuronderdelen zoals de met stucwerk versierde plafonds en marmeren schouwen behouden. In het achterhuis zijn veranderingen aangebracht in de opkamer en de keuken, die geheel gemoderniseerd is. De rentenierswoning staat achter een diepe voortuin, voorzien van een deels nieuwe aanleg met groot gazon en heesters in perken, en met aan de dijk een theekoepel, die rijksbescherming geniet onder mon.nr. 9422. De tuin is van de dijk gescheiden door een sloot. Een brug met hekwerk vormt de enige toegang.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De plattegrond van het woonhuis bestaat uit twee rechthoeken, waarbij de rechthoek van het achterhuis iets minder breed is als de rechthoek van het voorhuis. Alleen het achterhuis heeft een kelder. Verder zijn beide volumes voorzien van één bouwlaag onder een schilddak. De daken zijn gedekt met zwart geglazuurde muldenpannen. Op de nokpunten van het voorhuis bevinden zich geverfde gepleisterde schoorstenen, bekroond door decoratieve smeedijzeren schoorsteenkapen met windveren. In het midden van de voorgevel is in de kap een dakkapel met wangen met zaagwerk en opgewerkt kuifstuk geplaatst.

De voorgevel (NO) en linker zijgevel(ZO) van het voorhuis zijn gepleisterd en wit geverfd. Op deze gevels en op de in rode baksteen opgemetselde rechter zijgevel(NW) van het voorhuis is een rijke decoratie met classicistische motieven aangebracht. De gevels zijn voorzien van hoekpilasters met panelen waarin rozetmotieven zijn verwerkt. De gepleisterde vlakken zijn voorzien van schijnvoegen waardoor de suggestie van blokken natuursteen wordt gewekt. De gevels zijn voorzien van de donker geverfde plint, een waterlijst ter hoogte van de onderdorpels van de vensters en een brede kroonlijst met uitkragende houten gootlijst. De vensters en deurpartij hebben geprofileerde en gedecoreerde lijsten. De gevels van het achterhuis zijn getrokken in gele baksteen in kruisverband. De gevels zijn voorzien van een lage gepleisterde plint. Een witte gootlijst met houten consoles vormt de afscheiding met de dakpartij.

In de gevels van het voorhuis bevinden zich licht getoogde T-vensters met afgeronde binnenhoeken. De rechtgesloten vensters in het achterhuis zijn voorzien van recentelijk aangebrachte rolluiken.

De symmetrische voorgevel (NO) is vijf vensterassen breed. In de door twee pilasters gemarkeerde middenas bevindt zich een dubbele paneel deur met segmentboogvormig bovenlicht. Aan de pilasters zijn aan weerszijden van de deur twee lantaarns bevestigd. In de overige assen zijn T-vensters geplaatst.

De asymmetrische achtergevel(ZW) telt vier, ongelijkmatig over de gevel verdeelde vensterassen. De twee rechter traveeën en de linker travee bevatten rechtgesloten T-vensters. In de tweede travee van links is een deurpartij met bovenlicht aangebracht. Direct rechts naast deze deur bevindt zich een klein rechthoekig venster op ooghoogte.

De asymmetrische linker zijgevel (ZO) is opgebouwd uit het teruggelegen geveldeel van het achterhuis en de risalerende gevel van het voorhuis. In de gevel van het achterhuis is een rechtgesloten T-venster opgenomen. In de rechter helft van de gepleisterde gevel van het voorhuis bevinden zich twee smalle vensters.

De asymmetrische rechter zijgevel (NW) kent een in hoofdzaak gespiegelde opbouw ten opzichte van de linker zijgevel. Links en rechts in de uit rode bakstenen opgetrokken gevel van het voorhuis zijn twee smalle vensters geplaatst. In de teruggelegen gevel van het achterhuis bevindt zich een deur en een rechtgesloten T-venster.

De gestucte plafonds en marmeren schouw in de vroegere voorkamers van het voorhuis zijn behouden gebleven.

Waardering

Het woonhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- \tHet huis is van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een rentenierswoning met een representatieve uitstraling.

- \tHet huis heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een Neo-Classicisme in de woonhuisarchitectuur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-\\tHet huis heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijk-functionele en visuele relatie met de eveneens beschermde theekoepel en met de tuin.

-\\tHet huis is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis